

на един път, се смисла от тях в продължение на месеци или години. В миналото се е смятало, че причините за много болести са твърде лошата, гъста или неподходяща в друго отношение кръв, затова тя била отстранявана с помощта на медицински пиявици. Но сега тяхното значение в медицината се е изгубило почти напълно. Останал е само обяснимият страх, че ще ги срещнем при къпане. Най-често обаче това са безобидни пиявици, които нападат жаби, охлюви, ларви на насекоми или други дребни животни.

Рицари с броня

За всички прешленести червеи е характерно повече или по-малко равномерното оформление на телесните сегменти, с изключение на предния край. Въпреки големия прогрес, който природата е постигнала при тези животни благодарение на сегментния строеж, при дъждовния червей например може да се постигне повече. Не толкова от позицията на зоолога, колкото от гледна точка на съвременната техника бихме могли да съоръжим един такъв (дъждовен) прешленест червей със здрав скелет. На мястото на късите „крака“ на многочетинестите могат да се конструират стави и еднаквият за всеки сегмент функционален план може да бъде оптимизиран по такъв начин, че чрез разпределянето на работните функции да се образуват групи сегменти, които ще могат да решават специални задачи по-добре, отколкото изглежда възможно при традиционното равномерно разпределение на функциите.

Един поглед върху родословното дърво показва, че прешленестите червеи заемат също централно място, както и радиално симетричните, тъй като от тях излизат много родословни линии. Всяка от тези

самостоятелни линии на поколенията се е оптимизирала в процеса на еволюцията по различен начин. Веднага ще се убедим, че скелетът, крайниците и оптимизацията на броя на сегментите имат решаващо значение.

Стоножки и ракообразни

Най-малък прогрес имат стоножките. Те могат да се оприличат на прешленести червеи с външна хитинова обвивка като скелетен елемент. Междинните етапи на еволюционно развитие не могат да бъдат установени, така че в момента стоножките са известни само като сухоземни обитатели. Когато определяме с мащабите на еволюцията успеха на дадена група животни, установяваме, че броят на индивидите и видовете стоножки, както и ареалите, които населяват, са по-малко в сравнение с много по-успешно развитите се групи на паяците, насекомите и ракообразните. Най-известният вид е скалният бегач, който е дълъг 4 см. Но тъй като у нас няма големи, отровни или други опасни стоножки, а дори българските сколопендри се страхуват от дневна светлина и излизат само нощем от скалните пукнатини, ще преминем направо към следващия организационен тип — ракообразните.

Както прешленестите червеи, така и ракообразните имат външен скелет. При това съществува интересна зависимост между големината на тялото, скелета, начина на движение и броя на сегментите, което можем да изясним най-добре при ракообразните. Наличието на скелет при определения вид дава възможност за нарастване големината на дадения вид. Тук имаме пред вид не само нарастването на дължина, но преди всичко увеличаването (на хабитуса) на животните. Компактната масивна кон-